

فصل اول - در الزام بانفاق

ماده 1195

ماده 1195 - احکام نفقه زوجه همان است که بموجب فصل هشتم از باب اول از کتاب هفتم مقرر شده و بر طبق همین فصل مقرر میشود.

ماده 1196

ماده 1196 - در روابط بین اقارب فقط اقارب نسبی در خط عمودی اعم از صعودی و یا نزولی ملزم به اتفاق یکدیگرند.

ماده 1197

ماده 1197 - کسی مستحق نفقه است که ندار بوده و نتواند بوسیله اشتغال بشغلی و سائل معیشت خود را فراهم سازد.

ماده 1198

ماده 1198 - کسی ملزم بانفاق است که متمکن از دادن نفقه باشد یعنی بتواند نفقه بدهد بدون اینکه از این حیث در وضع معیشت خود دچار مضیقه گردد. برای تشخیص تمکن باید کلیه تعهدات و وضع زندگانی شخصی او در جامعه در نظر گرفته شود.

ماده 1199

ماده 1199 - نفقه اولاد بر عهده پدر است پس از فوت پدر یا عدم قدرت او بانفاق بعهده اجداد پدری است با رعایت الْأَقْرَبُ فَالْأَقْرَبُ در صورت نبودن پدر و اجداد پدری و یا عدم قدرت آنها نفقه بر عهده مادر است.

هر گاه مادر هم زنده و یا قادر بانفاق نباشد با رعایت الْأَقْرَبُ فَالْأَقْرَبُ بعهده اجداد و جدّاتِ مادری و جدّات پدری واجب‌النّفقه است و اگر چند نفر از اجداد و جدّات مزبور از حیث درجه اقربیت مساوی باشند نفقه را باید بحصّه متساوی تأدیه کنند.

ماده 1200

ماده 1200 - نفقه أبوین با رعایت الْأَقْرَبُ فَالْأَقْرَبُ بعهده اولاد و اولادِ اولاد است.

ماده 1201

ماده 1201 - هر گاه یک نفر هم در خط عمودی صعودی و هم در خط عمودی نزولی اقارب داشته باشد که از حیث الزام بانفاق در درجه مساوی هستند نفقه او را باید اقارب مزبور بحصّه متساوی تأدیه کنند بنابراین اگر مستحق نفقه، پدر و مادر و اولاد بلافصل داشته باشد نفقه او را باید پدر و اولاد او متساویاً تأدیه کنند بدون این که مادر سهمی بدهد و همچنین اگر مستحق نفقه مادر و اولاد بلافصل داشته باشد نفقه او را باید مادر و اولاد متساویاً بدهند.

ماده 1202

ماده 1202 - اگر اقارب واجب‌النّفقه متعدد باشند و منفق نتواند نفقه همه آنها را بدهد اقارب در خط عمودی نزولی مقدم بر اقارب در خط عمودی صعودی خواهند بود.

ماده 1203

ماده 1203 - در صورت بودن زوجه و یک یا چند نفر واجب‌النّفقه دیگر زوجه مقدم بر سایرین خواهد بود.

ماده 1204

ماده 1204 - نفقه اقارب عبارت است از مسکن و البسه و غذا و اثاث البیت بقدر رفع حاجت با در نظر گرفتن درجه استطاعت منفق.

ماده 1205

ماده 1205 (اصلاحی 14/08/1370) - در موارد غیبت یا استنکاف از پرداخت نفقه، چنانچه الزام کسی که پرداخت نفقه بر عهده اوست ممکن نباشد دادگاه می‌تواند با مُطالبه افراد واجب النفقه به مقدار نفقه از اموال غایب یا مستنکف در اختیار آنها یا متکفل مخارج آنان قرار دهد و در صورتی که اموال غایب یا مستنکف در اختیار نباشد همسر وی یا دیگری با اجازه دادگاه می‌توانند نفقه را به عنوان قرض بپردازند و از شخص غایب یا مستنکف مطالبه نمایند.

ماده 1206

ماده 1206 - زوجه در هر حال می‌تواند برای نفقه زمان گذشته خود اقامه دعوی نماید و طلب او از بابت نفقه مزبور طلب ممتاز بوده و در صورت افلاس یا ورشکستگی شوهر، زن مقدم بر غُرمای خواهد بود، ولی اقارب فقط نسبت باتیه می‌توانند مُطالبه نفقه نمایند.

کتاب دهم - در حجر و قیمومت